

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

A Study of Factors Affecting Career Decision-Making among Adolescents of Students at Panyapiwat Institute Of Management Demonstration School.

ธนัญกรณ์ เดชโชติอิวัฒน์ (Thanankorn Dejchotiathiwatta)*

ภูริเดช พาหุยุทธ์ (Phurided Pahuyut)**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เครื่องมือ คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ 3) แบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน และ 4) แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยทุกแบบวัดมีค่า IOC 0.66 - 1.00 มีค่า Cronbach's Alpha = 0.92, 0.90 และ 0.84 ตามลำดับ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อยู่ในระดับมาก 2) ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ไม่แตกต่างกัน ระดับอัตลักษณ์แห่งตน เพศต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ลักษณะการอาศัยต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ และอัตลักษณ์แห่งตน มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ 4) การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ และอัตลักษณ์แห่งตน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) สมการพยากรณ์ $\hat{y} = 0.10 + 0.31X_1 + 0.64X_2$ และ $z = 0.29X_1 + 0.57X_2$

คำสำคัญ : การตัดสินใจเลือกอาชีพ, การรับรู้ความสามารถของตนเองในการประกอบอาชีพ, อัตลักษณ์แห่งตน, วัยรุ่น

* นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาการให้การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Student of the Faculty of Education, Department of Psychology, Counseling Psychology Program, Ramkhamhaeng University

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Assistant Professor Lecturer, Department of Psychology, Faculty of Education, Counseling Psychology Program, Ramkhamhaeng University

Abstract

This research aimed to study and compare the levels of Career Self-efficacy, Self-identity, and Career Decision Making, categorized by personal factors. The study also sought to examine the relationship between self-perceived competence in Self-identity and Career Decision Making, with the goal of developing a predictive equation among Career Self-efficacy, Self-identity, and Career Decision Making. The sample consisted of 100 individuals. Research instruments included: 1) a general information questionnaire, 2) a career competence scale, 3) a Self-identity scale, and 4) a Career Decision Making scale. Each scale showed an IOC between 0.66 and 1.00 and Cronbach's Alpha coefficients of 0.92, 0.90, and 0.84, respectively. Research findings revealed that: The level of Career Self-efficacy was high. When categorized by personal factors, there was no significant difference in levels of Career Self-efficacy; however, there was a statistically significant difference in Self-identity by gender and in Career Decision Making by parental relationship. Career Self-efficacy and Self-identity had a low negative correlation with Career Decision Making. Career Self-efficacy and Self-identity had a statistically significant effect on Career Decision Making at the 0.01 level. A predictive equation was developed $\hat{y} = 0.10 + 0.31X_1 + 0.64X_2$ and $z = 0.29X_1 + 0.57X_2$

Keywords: Career Decision Making, Career Self-efficacy, Self-identity, Adolescent

บทนำ

การตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career decision making) มีผลอย่างยิ่งต่อความสุข ความทุกข์ในการใช้ชีวิตในระยะยาวของบุคคล เมื่อบุคคลเลือกอาชีพแล้วบุคคลนั้นต้องใช้ทั้งชีวิตในสิ่งที่เลือก หากไม่มีความสุข ผลของการเลือกนั้นอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต และส่งผลกระทบต่อชีวิตในด้านอื่น ๆ ของบุคคลด้วยเช่นกัน ดังนั้นการที่บุคคลมีโอกาสดัดสินใจเข้าสู่อาชีพที่ตรงกับความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน จึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career decision making) ที่เหมาะสมของแต่ละบุคคลนอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองแล้ว ยังเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วย (กมลชนก วงวาท, 2562) ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้การวางแผนชีวิตทั้งระยะสั้นและยาวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมของบุคคลยังส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศ ในแง่ของการกระตุ้นเศรษฐกิจดังที่บทความวิชาการของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ (2566) ได้กล่าวถึง หากการเลือกอาชีพของวัยรุ่น หรือเยาวชนไม่เหมาะสม ย่อมก่อให้เกิดผลเสียหลาย โดยสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาประเทศได้ คือ

การจัดการศึกษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของบุคคล เพื่อพัฒนาตนเอง ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง จึงต้องอาศัยกิจกรรมที่หลากหลายในการช่วยเหลือให้วัยรุ่นสามารถ วางแผนสู่อาชีพที่เหมาะสม

จากผลการศึกษาของ ปรีศรา ธาณีใหญ่ (2565) พบว่า การเปลี่ยนแปลงของการวางแผนทางอาชีพ และการไม่สามารถเลือกอาชีพเป็นตัวทำนายความมั่นใจทางอาชีพ โดยเมื่อความมั่นใจทางอาชีพเพิ่มขึ้น การวางแผนทางอาชีพ จะเพิ่มขึ้นด้วยขณะเดียวกันก็ลดการไม่สามารถเลือกอาชีพลงได้ โดยเมื่อมีการ เพิ่มข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ แต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของระดับการรับรู้อุปสรรค

“โรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์” หรือ โรงเรียนสาธิตพีไอเอ็ม เป็นโรงเรียน มัธยมศึกษา ภายใต้การสนับสนุนของสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ และบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) มีความโดดเด่นด้านการส่งเสริมให้เรียนตามความถนัดของตนเอง เพื่อให้มีเป้าหมาย แรงบันดาลใจ และสามารถ พัฒนาศักยภาพสูงสุด เน้นการจัดสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมการใช้ภาษาอังกฤษ - ภาษาจีน ในการสื่อสารในห้องเรียนและชีวิตประจำวัน เน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ สามารถตัดสินใจได้ และแก้ปัญหาเป็น เพื่อสร้างนักบริหารจัดการที่เก่งและดี เพราะทุกสาขาอาชีพ ล้วนต้องอาศัยฐานทักษะบริหารจัดการและคุณธรรมจึงจะประสบความสำเร็จ นักเรียนจะได้เรียนรู้ และ ฝึกทักษะดังกล่าว ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างต่อเนื่องตลอด 6 ปี ของการศึกษา มีห้องเรียนเทคโนโลยีเพื่อการเรียนศตวรรษที่ 21 (Digital Classroom) ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในคาบเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อธิบายสิ่งที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่ายขึ้น ส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนให้สนุกสนานน่าสนใจและเรียนอย่างมีความสุข เมื่อเรียนจบแล้วมีโอกาสศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากมีเครือข่ายในระดับอุดมศึกษา

ระบบ Counseling Service ระบบแนะแนวที่เน้นการดูแลให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล (One – On - One) และครบในทุกมิติทั้งการศึกษา อาชีพ และการใช้ชีวิต โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา และ Mentor ในแต่ละสาขาวิชาชีพ (โรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์, 2567)

ด้วยหลักสูตรการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีระบบการแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนที่สอดคล้อง กับบริบทของสถานการณ์ด้านอาชีพและสถานะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน และมีการปรับเปลี่ยน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกของโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะดำเนินการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และ การตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ในกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากเป็นช่วงชั้นที่ต้องตัดสินใจเลือกคณะที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ ตรงตามการเลือกอาชีพที่ตนสนใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถ

ของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งจะนำไปใช้ในการพัฒนาระบบ Counseling Service ของโรงเรียนให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ผลการเรียน และลักษณะการอาศัย
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
5. เพื่อทำนายอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ และอัตลักษณ์แห่งตน ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 135 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 100 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) จะได้กลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อ นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 เข้าร่วมการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ชุดแบบสอบถาม จำนวน 4 ตอน โดยผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (check list) ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับอายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบ สรุปเป็นรายชื่อ และอธิบายเป็นความเรียง

ตอนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ (Career decision-making self-efficacy scale: CDMSE) ของ Taylor and Betz (1983) จำนวน 28 ข้อ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 10 ระดับ ใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การประเมินตนเอง (Self - Appraisal) (2) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) (3) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) (4) การวางแผน (Planning) และ (5) การแก้ปัญหา (Problem Solving) มีค่า Cronbach's Alpha = 0.92

ตอนที่ 3 แบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน (Self - identity) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Chickering (1993) จำนวน 31 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self - esteem) (2) ด้านการยอมรับตนเอง (Self - acceptance) (3) ด้านการปรับตัว (Adjustment) และ (4) ด้านการรับรู้สถานภาพและหน้าที่ (Role perception) มีค่า Cronbach's Alpha = 0.90 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.20 - 0.48 และค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career decision making) ของ กมลชนก วงวาท (2562) จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามองค์ประกอบของการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ความมุ่งมั่นในการตัดสินใจ (Decidedness) ความสบายใจในการเลือกอาชีพ (Comfort) และเหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Reasons) มีค่า Cronbach's Alpha = 0.84

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้สูตรการหาค่า IOC (Index of Item of Objective Congruence) : (IOC) พบว่า ทุกแบบวัด มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00

ผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพในวัยรุ่นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ ผลการเรียน และลักษณะการอาศัย จำนวน 100 คน วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	1. ชาย	54	54.00
	2. หญิง	46	46.00
ผลการเรียน	1. ต่ำกว่า 2.50	2	2.00
	2. 2.50 – 3.50	49	49.00
	3. สูงกว่า 3.50	49	49.00
ลักษณะการอาศัย	1. อาศัยอยู่กับพ่อและแม่	97	97.00
	2. อาศัยอยู่กับผู้ปกครองอื่นที่ไม่ใช่พ่อและแม่	3	3.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 100 คน เป็นเพศชาย (ร้อยละ 54.00) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 46.00) มีผลการเรียน 2.50 – 3.50 และสูงกว่า 3.50 เท่ากัน (ร้อยละ 49.00) รองลงมา มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.50 (ร้อยละ 2.00) และส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ (ร้อยละ 97.00) รองลงมาอาศัยอยู่กับผู้ปกครองคนอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ (ร้อยละ 3.00)

ตอนที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ระดับอัตลักษณ์แห่งตน และระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยรวมและรายด้าน

การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ	n = 100		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. การประเมินตนเอง (Self - Appraisal)	6.70	1.35	มาก
2. การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information)	6.30	1.47	มาก
3. การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection)	4.89	1.15	ปานกลาง
4. การวางแผน (Planning)	6.06	1.68	มาก
5. การแก้ปัญหา (Problem Solving)	6.53	1.29	มาก
รวมเฉลี่ย	6.17	1.16	มาก
อัตลักษณ์แห่งตน	n = 100		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self - Esteem)	2.83	0.40	สูง
2. ด้านการยอมรับตนเอง (Self - Acceptance)	3.19	0.53	สูง
3. ด้านการปรับตัว (Adjustment)	2.81	0.39	สูง
4. ด้านการรับรู้สถานภาพและหน้าที่ (Role perception)	2.70	0.48	สูง
รวมเฉลี่ย	2.89	0.31	สูง
การตัดสินใจเลือกอาชีพ	n = 100		ระดับ
	$\bar{x}$	SD	
1. ความมุ่งมั่นในการตัดสินใจ (Decidedness)	2.80	0.60	สูง
2. ความสบายใจในการเลือกอาชีพ (Comfort)	2.90	0.76	สูง
3. เหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Reasons)	2.44	0.70	ต่ำ
รวมเฉลี่ย	2.64	0.59	สูง

จากตาราง 2 แสดงว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการประเมินตนเอง (Self - appraisal) ด้านการเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) ด้านการวางแผน (Planning) และ ด้านการแก้ปัญหา (Problem Solving) อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) อยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านระดับอัตลักษณ์แห่งตน พบว่า ทั้งในภาพรวมและ

รายด้าน อยู่ในระดับสูง และด้านระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่า ในภาพรวมและด้าน ความมุ่งมั่นในการตัดสินใจ (Decidedness) และด้านความสบายใจในการเลือกอาชีพ (Comfort) อยู่ในระดับสูง แต่มีด้านเหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Reasons) อยู่ในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ พบความแตกต่างจากการวิเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t	F	p-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	2.22	-	0.14	ไม่พบความแตกต่าง
ลักษณะการอาศัย	1.69	-	0.20	ไม่พบความแตกต่าง
ผลการเรียน	-	0.71	0.50	ไม่พบความแตกต่าง

หมายเหตุ : *p < .05, **p < .01

จากตาราง 5 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ จำแนกตามลักษณะการอาศัย และจำแนกตามผลการเรียน พบว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพทั้งในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับอัตลักษณ์แห่งตน ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t	F	p-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	7.54**	-	<0.001	พบความแตกต่าง
ลักษณะการอาศัย	1.98	-	0.16	ไม่พบความแตกต่าง
ผลการเรียน	-	1.80	0.17	ไม่พบความแตกต่าง

หมายเหตุ : *p < .05, **p < .01

จากตาราง 6 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับอัตลักษณ์แห่งตน ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีระดับอัตลักษณ์แห่งตน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อจำแนกตามลักษณะการอาศัย และจำแนกตามผลการเรียน พบว่า ระดับอัตลักษณ์แห่งตน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบัน
การจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t	F	p-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	0.02	-	0.89	ไม่พบความแตกต่าง
ลักษณะการอาศัย	9.70**	-	<0.001	พบความแตกต่าง
ผลการเรียน	-	1.30	0.28	ไม่พบความแตกต่าง

หมายเหตุ : *p < .05, **p < .01

จากตาราง 7 แสดงว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ และผลการเรียน พบว่า มีระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามลักษณะการอาศัย พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่กับพ่อและแม่ และผู้ที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองอื่นที่ไม่ใช่พ่อและแม่ มีระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ และวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สันคอรเรชัน (Pearson Correlation)

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สัน คอริเรชัน (Pearson Correlation)

ตัวแปร	การประเมินตนเอง	การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ	การเลือกเป้าหมาย	การวางแผน	การแก้ปัญหา	การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ	การตัดสินใจเลือกอาชีพ
การประเมินตนเอง	1	0.60**	0.33**	0.66**	0.49**	0.81**	-0.21**
การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ		1	0.41**	0.62**	0.52**	0.79**	-0.12**
การเลือกเป้าหมาย			1	0.42**	0.46**	0.60**	0.39**
การวางแผน				1	0.65*	0.83**	-0.13**
การแก้ปัญหา					1	0.72**	0.14**

การรับรู้	1	-0.14**
ความสามารถ		
ของตนเองใน		
อาชีพ		
การตัดสินใจ		1
เลือกอาชีพ		

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 8 แสดงว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สัน คอริเรชัน (Pearson Correlation) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -0.14$)

ตาราง 9 แสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สันคอริเรชัน (Pearson Correlation)

ตัวแปร	ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง	ด้านการยอมรับตนเอง	ด้านการปรับตัว	ด้านการรับรู้สถานภาพและหน้าที่	อัตลักษณ์แห่งตน	การตัดสินใจเลือกอาชีพ
ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง	1	0.25**	0.05**	0.26**	0.49**	-0.09**
ด้านการยอมรับตนเอง		1	0.08**	0.31**	0.37**	-0.04**
ด้านการปรับตัว			1	0.07**	0.24**	0.09**
ด้านการรับรู้สถานภาพและหน้าที่				1	0.45**	-0.03**
อัตลักษณ์แห่งตน					1	-0.11**
การตัดสินใจเลือกอาชีพ						1

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 9 แสดงว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สันคอรเรชัน (Pearson Correlation) พบว่า อัตลักษณ์แห่งตน มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -0.11$)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ กำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่ปรับแก้ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std.Error of the Estimate
1	0.84	0.70	0.69	0.34

a. Predictors: (Constant), X1,X2

จากตาราง 10 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.84 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.70 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ได้ร้อยละ 70.00 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 0.34

ตาราง 11 แสดงความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

Source of Variation	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	2	25.47	12.73	111.87**	0.00
Residual	97	11.04	0.11		
Total	99	36.51			

หมายเหตุ : * $p < .05$, ** $p < .01$

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร		b	SE _b	β	t	Sig.
การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ	X1	0.31	0.13	0.29	2.38**	0.00
อัตลักษณ์แห่งตน	X2	0.64	0.14	0.57	4.61**	0.00

Constant = 0.10: SE_b = ±0.19

R = 0.84: R² = 0.70: F = 111.87: p value = 0.00

หมายเหตุ : *p < .05, **p < .01

จากตาราง 12 พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ และอัตลักษณ์แห่งตน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางข้างต้น สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\hat{y} = \text{Constant} + \beta X_1 + \beta X_2$$

$$z = \beta X_1 + \beta X_2$$

เมื่อ y แทนค่าประมาณของสมการถดถอยเชิงเส้น

Constant แทนค่าคงที่

β₁ และ β₂ แทนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ X₁ และ X₂ ตามลำดับ

โดยสามารถนำข้อมูลในตารางมาแทนค่าในสมการ ได้ดังนี้

$$\hat{y} = 0.10 + 0.31X_1 + 0.64X_2$$

$$z = 0.29X_1 + 0.57X_2$$

โดย X₁ คือ ค่าของตัวแปร “การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ”

X₂ คือ ค่าของตัวแปร “อัตลักษณ์แห่งตน”

จากการแทนค่า สามารถแปลผลได้ว่า

1) ค่าสัมประสิทธิ์ 0.31 ของ X₁ แสดงว่าหากค่าการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพเพิ่มขึ้น 1 หน่วยคะแนน การตัดสินใจเลือกอาชีพจะเพิ่มขึ้น 0.31 หน่วย เมื่อคงค่า X₂ คงที่

2) ค่าสัมประสิทธิ์ 0.64 ของ X₂ แสดงว่าหากค่าอัตลักษณ์แห่งตนเพิ่มขึ้น 1 หน่วยคะแนน การตัดสินใจเลือกอาชีพจะเพิ่มขึ้น 0.64 หน่วย เมื่อคงค่า X₁ ไว้คงที่

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพในวัยรุ่นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ สามารถสรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จากการศึกษา มีข้อค้นพบและอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการประเมินตนเอง (Self - Appraisal) ด้านการเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) ด้านการวางแผน (Planning) และ ด้านการแก้ปัญหา (Problem Solving) อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูติมา ทองมีขวัญ (2564) พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนในช่วงวัยรุ่น มีความสนใจในการเลือกอาชีพมากกว่าอื่น ๆ เพราะมีระยะห่างในการต้องตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่าวัยอื่น ๆ นั่นเอง จึงสามารถสรุปได้ว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีระยะเวลาในการต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ

1.2 ระดับอัตลักษณ์แห่งตนของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ มีระดับอัตลักษณ์แห่งตน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สيناพร วิทยานิชชัย, อรพินทร์ ชูชม และอังศรา ประเสริฐสิน (2562) ที่พบว่า อัตลักษณ์แห่งตน เป็นความพึงพอใจในตนเองในด้านร่างกาย เพศสภาพ จนเกิดเป็นความมั่นใจในตนเองของบุคคลในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความกล้าในการแสดงตัวตนของตนต่อสังคม สามารถยอมรับจุดเด่นและข้อด้อยของตนเองได้ รวมถึงมีความมั่นคงทางด้านบุคลิกภาพ

1.3 ระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ มีระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในภาพรวมและด้าน ความมุ่งมั่นในการตัดสินใจ (Decidedness) และด้านความสบายใจในการเลือกอาชีพ (Comfort) อยู่ในระดับสูง แต่มีด้านเหตุผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Reasons) อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กมลชนก วงวาท (2562) ที่พบว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นกระบวนการทางความคิดของบุคคลผสมกับการค้นหาความรู้ในการเลือกที่จะประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความชอบ บุคลิกลักษณะส่วนตัว ความคาดหวังต่ออนาคต และความปรารถนา รวมถึงการรับรู้ในทักษะ ความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของตนในการเลือกอาชีพที่มีความเหมาะสม และเป็นไปได้

2. เปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ผลการเรียนรู้ และลักษณะการอาศัย

2.1 ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ จำแนกตามลักษณะการอาศัย และจำแนกตามผลการเรียนรู้ พบว่า ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพทั้งในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนกร จรเอียด (2564) พบว่า เพศ ลักษณะการอาศัย และผลการเรียนรู้ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลอื่นมีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองมากกว่า

2.2 ระดับอัตลักษณ์แห่งตนของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับอัตลักษณ์แห่งตน ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีระดับอัตลักษณ์แห่งตน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากอัตลักษณ์แห่งตน เกิดจากความพึงพอใจในตนเองในด้านร่างกาย เพศสภาพ จนเกิดเป็นความมั่นใจในตนเอง มีความกล้าในการแสดงตัวตนของตนต่อสังคม สามารถยอมรับจุดเด่นและข้อด้อยของตนเองได้ รวมถึงมีความมั่นคงทางด้านบุคลิกภาพ แต่เมื่อจำแนกตามลักษณะการอาศัย และจำแนกตามผลการเรียนรู้ พบว่า ระดับอัตลักษณ์แห่งตน ในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสินพร วิทยาวิชชัย, อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา ประเสริฐสิน (2562) ได้ทำการศึกษา พบว่า อัตลักษณ์แห่งตน เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

2.3 ระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำแนกตามเพศ และผลการเรียนรู้ พบว่า มีระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีศรา ธาณีใหญ่ (2565) ได้ทำการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเพศ ผลการเรียนรู้ และด้านอายุ ที่แตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานในองค์กร ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หากมีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในปริมาณที่เหมาะสม บุคคลจะสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณา ส่งผลให้การตัดสินใจประกอบอาชีพอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงมากขึ้น แต่เมื่อจำแนกตามลักษณะการอาศัย พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่กับพ่อและแม่ และผู้ที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองอื่นที่ไม่ใช่พ่อและแม่ มีระดับการตัดสินใจเลือกอาชีพในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ กับ การตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สัน คอริเรชัน (Pearson Correlation) มีข้อค้นพบและอภิปรายผล ดังนี้ การรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพในภาพรวม ด้านการประเมินตนเอง (Self - Appraisal) ด้านการเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) และด้านการวางแผน (Planning) มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทางด้านการแก้ปัญหา (Problem Solving) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ด้านการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หากนักเรียนมีการประเมินตนเอง และสามารถเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพได้สูง จะมีการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลชนก วงวาท (2562) ที่พบว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับการรับรู้ วิเคราะห์ ประเมินความชอบ ความต้องการ ความสนใจในอาชีพ นั่นจึงเป็นผลให้การตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำ เมื่อมีการประเมินตนเอง และสามารถเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพได้สูง เนื่องจากผู้เลือกอาชีพต้องวิเคราะห์ และประเมินตนเองเกี่ยวกับอาชีพอย่างรอบด้านนั่นเอง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์แห่งตน กับ การตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ด้วยเพียร์สัน คอริเรชัน (Pearson Correlation) มีข้อค้นพบและอภิปรายผล ดังนี้ ในภาพรวม ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self - Esteem) ด้านการปรับตัว (Adjustment) และด้านการรับรู้สถานภาพและหน้าที่ (Role perception) มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในด้านการยอมรับตนเอง (Self - Acceptance) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งหมายความว่า หากนักเรียนมีการเห็นคุณค่าในตนเอง ปรับตัว และการรับรู้สถานภาพและหน้าที่สูง จะส่งผลให้การตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิตนาฏ เทียนศิริฤกษ์ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การเห็นคุณค่าในตนเองและความวิตกกังวลในการหางานทำ ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีข้อค้นพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลสูงในการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ทัศนคติต่อตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง บุคลิกภาพส่วนบุคคล และความสามารถในการการเผชิญปัญหา

5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ อัตลักษณ์แห่งตน และการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพกับการตัดสินใจเลือก

อาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ มีข้อค้นพบและอภิปรายผล ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.84 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่า 0.70 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ได้ร้อยละ 70.00 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 0.34 ผลการวิเคราะห์ ความแปรปรวนที่ได้จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง และการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ และอัตลักษณ์แห่งตน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมศักดิ์ ตัสโต (2565) พบว่า เมื่อความมั่นใจทางอาชีพเพิ่มขึ้น การวางแผนทางอาชีพ จะเพิ่มขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมความมั่นใจในการเลือกเป้าหมายให้แก่กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงกว่า 2.50 และผู้ที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองอื่นที่ไม่ใช่พ่อและแม่ โดยการแนะแนวอาชีพ Work Shop อาชีพ หรือจัดกิจกรรมตลาดนัดอาชีพ จะสามารถส่งเสริมระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคตของนักเรียนได้อีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพในวัยรุ่นของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ไปพัฒนาเป็นระบบ Counseling Service ของโรงเรียนที่มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยทำการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบ Counseling Service ที่มีต่อนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ เนื่องจากจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีผลการเรียน 2.50 – 3.50 และผู้ที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.50 มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ ด้านการเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกอาชีพในวัยรุ่น เช่น ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional quotient) ความฉลาดทางสังคม (Social Intelligence) ทักษะความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience skill) เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบแนะแนวและระบบดูแลสุขภาพจิตของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบททางสังคมในปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เนื่องจากจากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีหลากหลายปัจจัย

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก วงวาฬ. (2562). *การเสริมสร้างการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา ด้วยรูปแบบการปรึกษากลุ่มเชิงบูรณาการ*. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุติมา ทองมีขวัญ. (2564). *การเสริมสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยชุดกิจกรรมแนะแนว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนกร จรเอียด. (2564). *การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพรับราชการของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงระดับปริญญาตรี วิทยาเขตหัวหมาก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรีศรา ธาณีใหญ่. (2565). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าทำงานในองค์กรของคน Generation Z*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พนิตนาฏ เทียนศิริฤกษ์. (2562). *การเห็นคุณค่าในตนเองและความวิตกกังวลในการหางานทำ ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์. (2567). *แนวคิด และ ประวัติของโรงเรียนสาธิตสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์*. สืบค้นจาก <https://satit.pim.ac.th/satitpimschool>
- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2566, 29 กันยายน). *พลวัตและความท้าทายของตลาดแรงงานไทย*. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th/abridged/2023/20/>
- สินพร วิทยานิชัย, อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา ประเสริฐสิน. (2562). *การศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนและอัตลักษณ์ทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(3), 125 – 136.
- อุดมศักดิ์ ตัสโต. (2565). *ปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพช่วงวิกฤติ Covid - 19 ของประชากรกลุ่ม Generation Y ในเขตจังหวัดภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Chickering, A. W., & Reisser, L. (1993). *Education and identity* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- Taylor, K. M., & Betz, N. E. (1983). Applications of self-efficacy theory to the understanding and treatment of career indecision. *Journal of Vocational Behavior*, 22(1), 63 - 81.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row.